

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Filiz KERESTECİOĞLU

Ankara Milletvekili

Yüksek Öğretim Kurulu 13 Ağustos 2020 tarihinde, üniversitelerin 1 Ekim 2020 tarihinden sonra açılmasının planlandığını; pandeminin seyri dikkate alınarak eğitim süreçlerinin kampüs içi veya uzaktan olup olmayacağı kararının ise üniversitelerin ilgili kurullarına bırakıldığını açıklamıştır. Buna istinaden devlet ve vakıf üniversitelerinin pek çoğu güz döneminde eğitimin uzaktan yapılmasına karar vermiştir. Ancak barınmadan ders ücretlerine ve sınavların yapılma koşullarına kadar öğrencilerin hayatlarını etkileyen birçok konuda belirsizlikler sürmektedir. Üniversite öğrencileri 2020-2021 eğitim öğretim döneminde sorunlarının büyüyerek devam edeceğinden endişe duymakta ve bu sorunlara yeni dönem başlamadan çözüm bulunmasını talep etmektedir.

Pandeminin yayılımını önlemek amacıyla 16 Mart'ta üniversitelerde öğretime 3 ay ara verilmiş ve 23 Mart'ta eğitime uzaktan devam edilmesi kararı alınmıştır. Bu süreçte öğrenciler birçok hak ihlaliyle karşılaşmıştır. Yaklaşık altı ay geçmiş olmasına rağmen çoğu üniversitenin hala uzaktan eğitime uygun altyapısı veya hazırlığı bulunmamaktadır. Bu, çevrim içi derslerin verimi, sınavlara ya da ödev yükleme sistemlerine erişim gibi konularda yaşanan sorunların devam edeceğinin göstergesidir. Çok sayıda öğrenci sosyoekonomik durumları nedeniyle dersleri takip edecekleri teknolojik donanıma, yani kendine ait bilgisayar ya da tablete, ders uygulamalarında kullanmaları gereken çevrim içi programlara ya da cihazlara ve hızlı ve sabit internet erişimine sahip değildir. Ancak şimdiye kadar eğitim hakkı ve eşitlik ilkesi gereği öğrencilere ücretsiz bilgisayar ya da yeterli miktarda sabit ve hızlı internet kotasının ücretsiz olarak sağlanmasına yönelik bir düzenleme bulunmadığı gibi, bilgisayar, tablet benzeri cihazlar ile telekomünikasyon hizmetlerinden alınan vergilerde de hiçbir indirim yapılmamıştır.

Eğitimde özelleştirmenin bir devlet politikasına dönüşmesiyle vakıf üniversitelerinde okuyan öğrenci sayısı düzenli olarak artmaktadır. Bu üniversitelerde okuyan öğrenciler, pandemi koşullarında uzaktan eğitimin getirdiği kısıtlılıklar ve kampüs imkanlarından yararlanamamaları nedeniyle ücretlerin düşürülmesini talep etmektedir. Bazı üniversiteler

KDV indirimini fiyatlara yansıtarak cüzi miktarda indirim uygularken, eğitim ücretlerinin genel olarak yüksekliği nedeniyle öğrenciler haksızlığa uğradıklarını belirtmektedir.

Yeni dönemde yurtların hizmet verip vermeyeceği konusunda da belirsizlikler sürmektedir. Öğrenciler için ebeveynlerinin yanında yaşamak dışında hiçbir çözüm üretilmemekte ve güvenli alternatif barınma imkanları yaratılmamaktadır. Yurttan başka kalacak bir yeri bulunmayan öğrencilerin yanı sıra, ailelerinden farklı düşünen, geri dönmek zorunda kaldığı ev içinde şiddete uğrayan veya başka nedenlerle ailesinin yanında yaşamaktan çekinen öğrenciler için ciddi hak ihlalleri söz konusu olabilmektedir. Üniversite ve yurt yaşamı öğrenciler için yalnızca bir akademik gelişim alanı değil, gençlerin sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan hayatlarını şekillendiren temel bir deneyim ve dönüşüm ortamı olarak görülmelidir. Örneğin okurken çalışmak zorunda olan öğrenciler için bu imkanların yokluğu, işsiz kalmak ve temel geçim kaynaklarını kaybetmek anlamına gelebilmektedir. Kampüs ve yurt imkanlarının yokluğunda öğrencilerin kültürel faaliyetlere devam edebilmesi, kendilerini özgürce ifade edebilecekleri çevrim içi sosyalleşme alanları yaratılması veya ekonomik açıdan desteklenmesi, sosyal devlet ilkesi gereği eğitim hakkının ayrılmaz bir parçası olarak ele alınmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Üniversite öğrencileri arasındaki sosyoekonomik eşitsizliklerin uzaktan eğitim sürecinde büyümesini engellemek için bir çalışma yapmakta mısınız? Bu amaçla atılacak somut adımlar nelerdir?
- 2- Uzaktan eğitim için gerekli bilgisayar, tablet, çevrim içi programlar benzeri teknolojik donanımına sahip olmayan öğrencilere bunları ücretsiz sağlamayı planlıyor musunuz?
- 3- Tüm üniversite öğrencilerine yeterli miktarda sabit ve hızlı internet erişimini ücretsiz sağlamayı planlıyor musunuz?
- 4- Bilgisayar, tablet gibi cihazlarda vergilerin kaldırılması yönünde bir düzenleme yapmayı planlıyor musunuz?
- 5- Telekomünikasyon vergilerini düşürmeyi planlıyor musunuz?
- 6- Üniversitelerin bazı programlarında kampüs içi eğitim yapılması durumunda alınması gereken tedbirlere ilişkin Yüksek Öğretim Kurulu bünyesinde bir çalışma yürütülmekte midir?
- 7- Yurtlarda kalmak zorunda olan öğrenciler için üniversite yurtlarında güvenli ve sağlıklı barınma koşullarının sağlanması amacıyla hangi tedbirler alınmıştır? Üniversite yurtlarında oda nüfusları seyretilirken oda sayılarının artırılması yönünde bir çalışma bulunmakta mıdır? Üniversitelere yurt kapasitelerini artırmaları ve gerekli tedbirleri alabilmeleri için gerekli bütçe sağlanacak mıdır?
- 8- Üniversitelerdeki kültürel faaliyetlerin uzaktan da olsa devam edebilmesi, öğrencilerin kendilerini özgürce ifade edebilecekleri çevrim içi sosyalleşme alanlarının yaratılması veya ekonomik açıdan desteklenmesi amacıyla yürütülen bir çalışma bulunmakta mıdır?
- 9- Vakıf üniversitelerinde eğitim ücreti karşılığında sunulan hizmetler ciddi miktarda azalmasına rağmen öğrencilerin indirim taleplerine yönelik KDV indirimi dışında

herhangi bir indirim yapılmamıştır. Eğitimde özelleştirme politikalarının yarattığı bu mağduriyeti çözmeyi amaçlayan çalışmalarınız bulunmakta mıdır?

- 10- Pek çok öğrenci ilerleyen dönemde eğitim öğretim faaliyetlerinin hem uzaktan hem de kampüs içi yapıldığı hibrit bir sisteme geçiş koşullarının yaratılmasını talep ediyor. Bu talepler doğrultusunda dersliklerden yemekhanelere, barınmadan ulaşımaya kadar öğrencilerin ihtiyaçlarını en güvenli şekilde çözmeye yönelik bütünlüklü planlamalar yapılmakta mıdır?
- 11- Birinci öğretimde okuyanlardan harç alınmazken ikinci öğretim öğrencilerinden uzaktan eğitim koşullarında zamlı harç alınmasının yarattığı eşitsizliği giderecek misiniz? Bu süreçte ikinci öğretimde harç uygulamasını kaldırmaya yönelik çalışmanız bulunmakta mıdır?